Framtidsstudiet

et samarbeid mellom Spydeberg og Hobøl kommuner

1 Innledning

Knapstad og Spydeberg sentrum er tettsteder i henholdsvis Hobøl og Spydeberg kommuner som ligger nært opp mot den felles kommunegrensen. Spydeberg sentrum tilbyr sentrumskvaliteter også for deler av Hobøls befolkning. Framtidsstudiet er viktig for å ivareta en helhetlig planlegging av dette området som berører begge kommunene. Det er nødvendig med samarbeid mellom kommunene for at det ikke skal utvikles konkurrerende sentrum ved siden av hverandre. E18 ligger som en sentral ferdselsåre gjennom regionen. Europaveien er flyttet bort fra Spydeberg sentrum og det kreves oppmerksomhet rundt bruk av arealene inntil den nåværende hovedveien for å beholde en kompakt sentrumsutvikling. Med Framtidsstudiet kan kommunene finne løsninger som bidrar til å utnytte hverandres styrker og hindre en utvikling som svekker kommunenes muligheter.

Framtidsstudiet tar sikte på å utvikle området Knapstad og Spydeberg sentrum til beste for innbyggerne i de to kommunene, men begge kommuner mener at et best mulig resultat vil oppnås dersom man gjennom prosessen ser på scenarier for hele kommunenes areal. Prosjektet skal også sette søkelys på hvordan kommunene kan samarbeide om sine tjenestetilbud og hvordan de i fellesskap kan øke verdien av samarbeidet med private interessenter.

2 Bakgrunn for prosjektet

- Vedtak i Spydeberg kommunestyre (16. juni 2009):

Det utarbeides en framtidsstudie basert på at Spydeberg sentrum og Knapstad vil oppfattes som og fungere som ett tettsted beliggende i to kommuner. Dette arbeidet vil også involvere Hobøl kommune. Eventuelt behov for nødvendig fagbistand søkes dekket gjennom å søke statlige eller andre prosjektmidler.

- Forhold til fylkesplanen *Østfold mot 2050*:

Et viktig grep i fylkesplanens arealstrategi er å se regionalt på arealene, slik at kommunene oppnår en samordning og ser ut over egne kommunegrenser når det planlegges. Framtidsstudiet er en oppfølging av fylkesplanen på dette området. Relevante temaer og målsettinger for utviklingen som er fastlagt i fylkesplanen, vil på denne måten bli vurdert og fulgt opp på kommunalt nivå. Dette forankres ved å benytte deler av Framtidsstudiet som grunnlagsmateriale for planstrategi og derav følgende kommuneplanprosess i begge kommuner.

- Finansiering:

På bakgrunn av dette har fylkeskommunen søkt om og fått tilsagn på midler gjennom den nasjonale LUK-satsingen – lokal samfunnsutvikling i kommunene. (les mer om LUK på www.ostfoldfk.no/LUK). I tillegg er Framtidsstudiet gitt tilsagn på midler over fylkeskommunalt budsjett.

- Ny politisk behandling:

Juni 2011 ble det gjort en ny politisk behandling av Framtidsstudiet.

Kommunestyret i Hobøl gjorde følgende vedtak:
Det utarbeides en framtidsstudie som skal bidra til en helhetlig og fremtidsrettet arealbruk i begge kommuner i sin helhet, og med spesielt fokus på på å belyse og ivareta viktige kvaliteter i Knapstad-Spydebergområdet til beste for begge kommuner. Som følge av prosjektets fremtidsscenarier skal det gjøres en vurdering av fremtidige muligheter for samarbeid om tjenestetilbud og mulig samarbeid med private interessenter.

Kommunestyret i Spydeberg gjorde følgende vedtak:

1. *Det utarbeides en framtidsstudie som skal bidra til en helhetlig og fremtidsrettet*

arealbruk i begge kommuner i sin helhet, og med spesielt fokus på å belyse og ivareta viktige kvaliteter i Knapstad-Spydebergområdet til beste for begge kommuner. Som følge av prosjektets framtidsscenarier skal det gjøres en vurdering av framtidige muligheter for samarbeid om tjenestetilbud og også samarbeid med private interessenter.

2. *Det er en forutsetning at prosjektet gis god politisk forankring i begge kommunene, og med systematisk tilbakemelding til kommunestyret. Rådmannen bes legge frem en sak til politisk behandling, med forslag til politisk forankring og organisering.*

På bakgrunn av dette er det gjort en mindre revidering av prosjektplanen for å følge opp det politiske vedtaket.

3 Prosjektets mål

Framtidsstudiet skal bidra til en helhetlig og fremtidsretta arealbruk i begge kommuner i sin helhet, og med spesielt fokus på å belyse og ivareta viktige kvaliteter i Knapstad-Spydeberg-området til beste for begge kommunene. Som følge av framtidsscenariene skal det gjøres en vurdering av fremtidige muligheter til samarbeid om tjenestetilbud og mulig samarbeid med private interessenter.

Strategi

Målet skal oppnås gjennom et samarbeid der kommunene skal se på mulighetene for bruk av arealer, felles tjenester og samarbeid mot private aktører. Det skal utarbeides alternative scenarier for fremtidig arealbruk som skal være grunnlag for strategisk gode valg.

4 Framtidsstudiets innhold/ aktiviteter i prosjektet

Arbeidet skal resultere i en rapport bestående av kart og tekstmateriale.

A: Produsere scenarier for fremtidig utvikling.

Scenariene skal vise mulige utviklingsretninger basert på forskjellige sikre og usikre forutsetninger. Scenarieprosjektet som er gjennomført i regionen våren 2011, *Reisen til Indre Østfolds framtid,* skal legges til grunn. Konsekvenser av den enkelte utviklingsretning skal presenteres gjennom tekst og arealbrukskart.

Framdrift: Avsluttes innen utgangen av 2011

B: Vurdere og drøfte tjenestesamarbeid mellom virksomhetene i de to kommunene

- Se på fremtidige muligheter som følge av de skisserte scenariene

Framdrift: Vurdering parallelt med del A. Drøftingene er en prosess som kan videreføres i etterkant av scenarieproduksjonen og være flerårig.

C: Vurdere og drøfte koordinering av offentlig/privat samarbeid i de to kommunene

- Se på fremtidige muligheter som følge av de skisserte scenariene
- Felles markedsføring av kommunene som bosted

Framdrift: Vurdering parallelt med del A. Drøftingene er en prosess som kan videreføres i etterkant av scenarieproduksjonen og være flerårig.

5 Framdriftsplan

Prosjektet vil følge tre parallelle løp. Del A vil være utviklingen av scenarier. Dette arbeidet skal legges til grunn for videre arbeid med planstrategier i begge kommuner. Del B vil være fortsettelse av igangsatt prosess med å vurdere samarbeid omkring offentlig tjenesteyting, mens del C vil være å gjennomføre en vurdering av muligheter for offentlig-privat samarbeid i kommunene.

Se framdriftsplan på neste side[1].

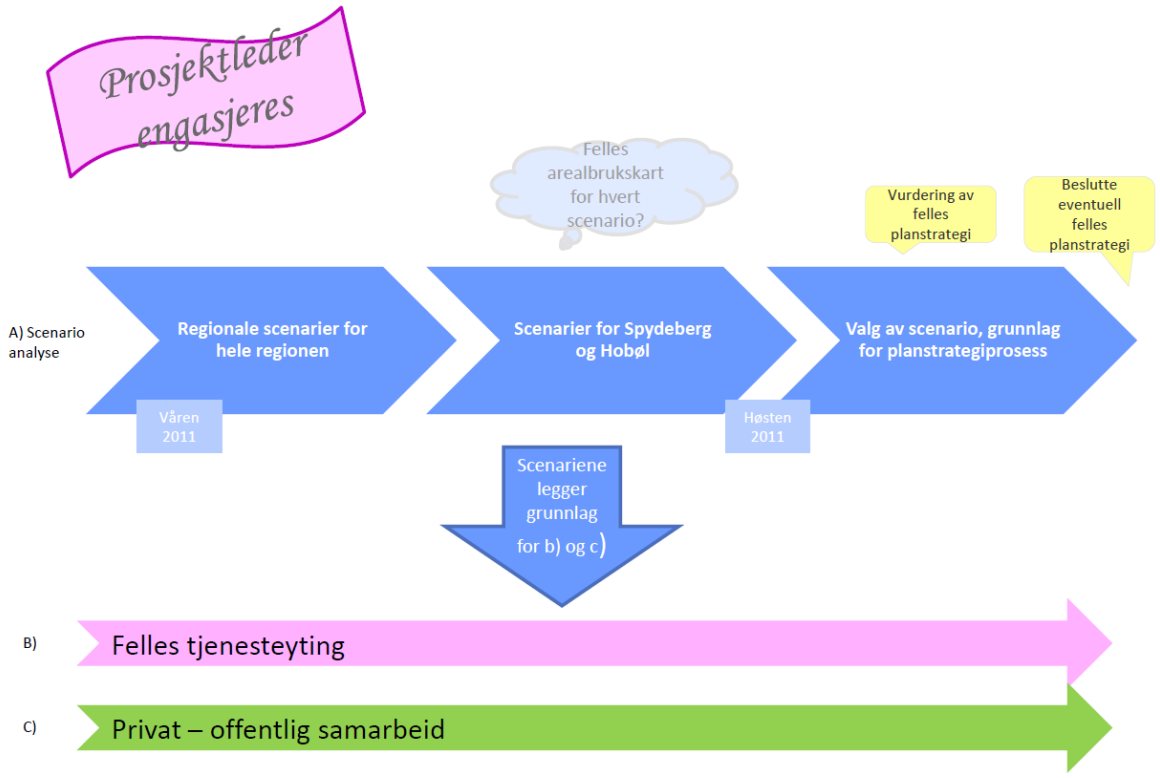

6 Organisering

Det engasjeres en prosjektleder for å styrke gjennomføringskapasiteten. Prosjektleder har ansvar for en samordnet framdrift av Framtidsstudiet der kommunenes eksisterende kunnskap og kompetanse ivaretas. Prosjektlederens engasjement vil i første rekke dreie seg om prosjektets del A (produksjon av grunnlagsmateriale for planstrategi), men vurderinger under del B og C vil også være svært aktuelt. En eventuell forlengelse vil bli vurdert dersom det er behov og finansiering er på plass.

Det pekes ut en kontaktperson i hver av de to kommunene. Kontaktpersonene, den engasjerte prosjektlederen for Framtidsstudiet og prosjektleder for LUK i Østfold danner Framtidsstudiets arbeidsgruppe.

Framtidsstudiet ledes av en styringsgruppe som består av arbeidsgruppen samt administrativ ledelse i kommunene.

[1] De regionale scenariene som det refereres til, finnes beskrevet i *Reisen til Indre Østfolds framtid – rapport fra et scenarieprosjekt*, TF-notat nr 9 2011.

Framtidsstudiet er en del av LUK i Østfold. LUK – lokal samfunnsutvikling i kommunene er en satsing fra Kommunal- og regionaldepartementet. Fylkesutvalget er styringsgruppe for LUK i Østfold. Framtidsstudiet må følge de krav som følger for LUK-satsingen (som krav til rapportering).

Framdrift: Oppstart tredje kvartal 2011, varighet ut 2014.

7 Forankring

Studiet er å betrakte som et grunnlagsarbeid til planstrategi i begge kommuner. Ved at konklusjonene fra studiet bringes inn i de formelle planene, sikres formell forankring.
I tillegg er det ønskelig at Framtidsstudiet blir en del av folkevalgtopplæringen i de to respektive kommunene, samt legges fram for orientering for kommunestyre/ formannskap.
Regionale myndigheter vil bli involvert i studiet underveis i prosessen med Framtidsstudiet i form av drøftingsmøter.